

Sygn. akt II KK 169/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie **B. M.**

skazanego z art. 305 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 lipca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 26 lutego 2013 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w T.

z dnia 10 września 2012 r.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego B. M. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 września 2012 r., Sąd Rejonowy skazał B. G. M. za przestępstwo z art. 305 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia i na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt.1 k.k. wykonanie tej kary warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat oraz obciążył go kosztami sądowymi. W sprawie tej jako oskarżony występował również R. W. K., który także został skazany za przestępstwo z art. 305 § 1 k.k.

Powyższy wyrok zaskarżyli apelacją obrońcy oskarżonych B. M. i R. K. oraz prokurator.

Obrońca oskarżonego na podstawie art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. zarzucił orzeczeniu Sądu I instancji naruszenie przepisów prawa procesowego a to: art. 2 § 2, 5 § 2, 7, 17 § 1 pkt 9 (pkt. II.1), 366 § 1, 410, 413 § 2 pkt. 1 i 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku mających wpływ na jego treść.

Powołując się na powyższe wniósł on o umorzenie postępowania, pomijając jednak konieczność złożenia w takim wypadku wniosku o uprzednie uchylenie zaskarżonego wyroku. Alternatywnie postulował o uniewinnienie oskarżonego B. M. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Natomiast prokurator, w apelacji wywiedzionej na niekorzyść obydwu oskarżonych, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i podwyższenie orzeczonej im kary pozbawienia wolności oraz wymierzenie każdemu z oskarżonych kary grzywny.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok, m.in. w odniesieniu do oskarżonego B. M., w ten sposób, że w opisach przypisanych oskarżonym czynów przyjął, iż podmiotem pokrzywdzonym przestępstwem z art. 305 § 1 k.k. jest Gmina I. Nadto na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu B. M. karę 150 stawek grzywny, po 100 złotych każda, a w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, obciążając oskarżonego kosztami sądowymi postępowania odwoławczego, w części na niego przypadającej.

Wyrok ten został zaskarżony kasacją przez obrońcę oskarżonego B. M., który zarzucił orzeczeniu Sądu odwoławczego:

1. naruszenie art. 433 § 2 k.p.k., poprzez chybioną oraz niepełną kontrolę wyroku Sądu Rejonowego z dnia 10 września 2012 r., wydanego w sprawie II K .../11, w zakresie odnoszącym się do naruszenia przez Sąd I instancji art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. (pkt II.1. *petitum* skargi apelacyjnej), poprzez jego bezzasadne niezastosowanie i w konsekwencji nie umorzenie postępowania prowadzonego w niniejszej sprawie, pomimo braku wniosku o ściganie skazanego B. M.;
2. naruszenie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k., polegające na ich bezzasadnym niezastosowaniu i w konsekwencji zaniechaniu uchylenia wyroku

Sądu Rejonowego, w sytuacji gdy w okolicznościach przedmiotowej sprawy mamy do czynienia negatywną przesłanką o której mowa w art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., a to wobec braku wniosku o ściganie.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k., skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Rejonowego i umorzenie postępowania prowadzonego w niniejszej sprawie.

Prokurator Prokuratury Okręgowej, w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym. Warto przypomnieć, że w przypadku prawomocnego skazania oskarżonego na karę inną niż bezwzględna kara pozbawienia wolności, możliwość wniesienia kasacji przez stronę na korzyść oskarżonego doznaje istotnych ograniczeń, ponieważ w takim przypadku zgodnie z przepisem art. 523 § 1 i § 4 pkt. 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona od wyroku sądu odwoławczego tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 1 października 2003 r., OSNwSK 2003/1/2097). W sprawie niniejszej B. M. został prawomocnie skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Zatem, obrońca oskarżonego stracił możliwość wywiedzenia kasacji w oparciu o zarzut innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.), dlatego też zarzuty kasacyjne odnoszą się do nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci braku wniosku o ściganie (art. 439 § 1 pkt. 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt. 10 k.p.k.). Należy podkreślić, że obrońca oskarżonego w wywiedzonej apelacji podnosił identyczny zarzut oparty na bezwzględnej przyczynie odwoławczej i Sąd Okręgowy rozpoznał go w sposób rzetelny oraz zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., szczegółowo argumentując swoje stanowisko. W związku z tym skarżący oczekuje, że w ramach kontroli kasacyjnej Sąd Najwyższy podda analizie ten sam zarzut, powtarzając w ten sposób kontrolę apelacyjną. W przypadku zarzutu innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k., taka dublująca kontrola apelacyjna byłaby niedopuszczalna, wobec

dwuinstancyjności orzekania, jednak nie dotyczy zarzutu opartego na bezwzględnej przyczynie odwoławczej, skoro obowiązkiem Sądu Najwyższego, jest zbadanie wystąpienia tego rodzaju uchybień niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k.).

Stanowisko obrońcy, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do złożenia formalnego wniosku o ściganie zgodnego z wymogami stawianymi przez art. 305 § 3 k.k., ponieważ we wniosku skierowanym przez wójta Gminy do Sądu nie wskazano osób objętych tym wnioskiem, w sytuacji gdy na etapie postępowania jurysdykcyjnego, na którym ten wniosek został złożony – przeszło rok po wniesieniu aktu oskarżenia, pokrzywdzonej Gminie I. i uprawnionemu do działania w jej imieniu wójtowi, tożsamość oskarżonych była znana, nie jest trafne.

Wydaje się chybiona sugestia skarżącego, że inne wymogi formalne wniosku o ściganie powinien pokrzywdzony spełnić w sytuacji gdy zna on sprawców – wówczas należałoby wymagać od niego dokładnego wskazania osób, które chce on objąć wnioskiem, a inne gdy tożsamość tych osób nie jest mu znana – wtedy trzeba byłoby dopuścić możliwość złożenia wniosku, który nie precyzowałby sprawców. Stanowisko to jest sprzeczne z dyspozycją art. 12 § 2 k.p.k., który określając wymogi formalne wniosku o ściganie zezwala na wskazanie w nim także sprawców anonimowych. Gdyby podzielić argumenty skarżącego, to w razie złożenia wniosku o ściganie anonimowe należałoby po wykryciu domniemanych sprawców uzupełnić zgłoszone uprzednio żądanie ścigania w odniesieniu do tych osób, a taki wymóg dotyczy jedynie osób najbliższych. Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie SN utrwalonym w praktyce, przepisy prawa karnego materialnego i procesowego nie nakładają na uprawnionego do złożenia wniosku o ściganie obowiązku imiennego wskazania sprawców (zob. postanowienie SN z dnia 25 kwietnia 2013 r., III KK 121/12, LEX nr 1314375, wyrok SN z dnia 16 sierpnia 1972 r., II KR 121/72, OSNPG 1973, z. 6, poz. 79, LEX nr 16743) i to niezależnie od stadium postępowania w którym ten wniosek został złożony. Na marginesie należy zauważyć, że treść przedmiotowego wniosku pozwala twierdzić, iż podmiot reprezentujący pokrzywdzonego sposób wyraźny wyartykułował wolę ścigania oskarżonych w tej sprawie, o czym świadczy zdanie końcowe odnoszące się do szkody jaką oskarżeni w tej sprawie mieli wyrządzić Gminie I.

Warto przypomnieć, że wniosek o ściganie został złożony przez wójta Gminy I. w dniu 7 września 2001 r., w trakcie ponownego rozpoznania sprawy przed Sądem I instancji (k.439).

W konsekwencji wniosek ten konwalidował wskazany przez skarżącego brak formalny, usuwając tym samym negatywną przesłankę procesową, o której mowa w art. 17 § 1 pkt. 10 k.p.k., albowiem ma ona charakter względny i może być usunięta aż do upływu przedawnienia (zob. wyrok SN z dnia 23 listopada 2011 r., I KK 279/11, LEX nr 1084721).

Z tych względów należało oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną. Orzeczenie o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego oparto na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.